

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiului, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Atențiune!

Timpul reclamarilor electorale au sosit! Atragem atențiunea celor ce se cuvine, să fie cu băgare de seamă, ca nici un îndreptățit de a fi alegător, să nu rămână neîntrodus în listele electorale.

La lucru!

Nu mai de mult decât în Nrul nostru 60 și ceva mai înainte, în Nr. 47 și în alți numeri, am aflat cu cale a pune accentul pe aceea, de ce trebuie mai în grabă să ne interesăm. Astăzi revenim și credem că revenirea nu e de prisos.

Două lucruri ne întăresc acum mai curînd. Unul este interesarea de alegătorii îndreptățiți, pentru ca să nu rămână nici unul dintre cei ce au dreptul de a fi alegători afară din liste. Timpul de reclamațiune este aci. Acei, ce se simt în drept de a fi între alegători, să, caute, dacă sînt induși în listele alegătorilor și dacă nu sînt, să reclameze pînă este timpul, pentru ca să fie inserși în listele electorale.

Ba știind că de nefavorabilă este legea electorală pentru transilvăneni, că ce majoritatea sînt români și puțini din aceștia se bucură de privilegiile, ce s'au heredit din timpul feudalismului pentru puținii maghiari și maghiaro-secui, în multe locuri bine ar fi, dacă acei ce se interesează de alegători, ar mai fi și cu băgare de seamă, să nu se furișeze între alegători de acei, ce nu mai sînt îndreptățiți de a fi alegători.

Spre toate sfârșiturile acestea, ar fi bine, dacă s'ar lua măsuri din partea bărbaților mai cu experiență în afaceri electorale, ca în toate comunele unul sau doi, unde se va cere și trei și mai mulți, se ia asupra-și sarcina de a se interesa de acei, câți au dreptul de a fi alegători, de acei ce sînt petrecuți în liste și de a se petrece în liste acei, ce lipsesc pe nedreptate dintre alegători, și așa mai departe.

Va costa oare-care osteneală, dară osteneala este neapărat de lipsă, și pentru ca să nu ni se mai poată țice, că sîntem nemernici și că nu avem simț pentru viața constituțională.

Escusa cu asupririle aici nu încapă. Căci tocmai asupririle trebuie să ne împintene la activitatea, prin care să validăm drepturile noastre și să nu lăsăm pe alții, să și bată joc de ele.

Nici escusa, că n'am avé lipsă de constatarea numărului alegătorilor din parte-ne nu are loc nici într-o formă. Noi trebuie să fim gata de a alege,

apoi dacă vom alege sau nu vom alege este altă întrebare, care vom discuta-o și vom hotărî-o la timpul său. Cine cugetă altfel și învață altfel, adică, să nu ne interesăm de alegători, nu este amicul, ci inamicul românilor — fie din ignoranță, fie din răință.

Al doilea, din lucrurile, care ne întăresc, este alegerile în municipii. Aci la locul întâiu să ne îndreptăm atențiunea asupra acelor, ce trebuie aleși în reprezentanțe.

Nu scim, cum sînt de cu rîvnă reprezentanții români din toate comitatele. Scim însă, că în unele români pînă acum au dovedit inte es puțin față cu alegerile în reprezentanțe, asemenea și aleșii nu preste tot locul s'au distins cu prea multă rîvnă pentru afacerile din comitate, cu toate că mulțime de interese romănesci se învîrt, se desbat și se hotărîesc în reprezentanțele comitatense, interese, care privesc de-a dreptul poporul, basa naționalității.

Deci, acum când sîntem la trecerea dintr'un period într'altul și când se primenesc reprezentanțele și prin ele apoi funcționarii comitatelor, să căutăm ca în reprezentanțe să alegem oameni, despre care avem convingere, că se interesează de afacerile, care ocură în viața municipală, și despre care avem convingerea, că vor face tot ce e posibil, ca între funcționarii comitatensi să fie numai oameni, cari pe lângă calificațiune să aibă și inimă pentru binele poporațiunii, care îi alege, ear nu căciulitori sau chiar instrumente oarbe de ale guvernărilor.

Objecțiunea, ce ni s'ar face, că asupritorii noștri se folosesc de modalități și mijloace nepermise spre a obține victoria și în privința reprezentanților și în cea a funcționarilor aleși apoi de reprezentanță, o luăm spre știință, dar nu o admitem ca escusă și pretecest spre a nu face nimica. Tocmai pentru că scim că avem de a face cu contrari și încă cu contrari îndrăzneți, cari nu cruță de multe ori nici lege, nici dreptate, numai ca să isbutească, sîntem datori să ne duplicăm puterile și folosindu-ne de mijloacele legilor să paralisăm ilegalitățile contrariilor noștri.

Dela lupta în chipul indicat să nu ne rețină nici împregiurarea, că guvernul de multe ori aprobă, dacă nu pune chiar la cale meșteșugurile contrariilor noștri. Atunci, cel puțin, cu un cuvînt mai mult avem dreptul de a arăta publicului, că nu sîntem decât nise victime a le asuprirei și e știut, ca țipetele de soiul acesta, fiind drepte nu sînt ignorate de toată lumea.

Din vreme dară să se statorească listele reprezentanților, cari au să fie aleși în reprezentanțe și a le candidaților pentru funcționari.

La lucru dar. Să nu fugim de muncă dreaptă în năduful țilei, căci ea măcar că provoacă asudori, dar dă tărie și vigoare, pînă când umbra nepăsării este plină de friguri veninoase, care treptat, dar sigur promovează semînța morții.

Revista politică.

Sibiu, în 1 Iunie

Vechia residență imperială dela Dunăre, scrie o toaie vieneză, este pusă în paralelă cu capitala provincială a Galiției. Lupta dintre Viena și Lemberg în privința decentralisării drumurilor de fer, țice o foaie polonă, trebuie terminată și Cechii aleargă într'ajutorul soților lor poloni.

Între astfel de împregiurări nu e mirare, dacă din partea nemțească, pe ici colea, se vede și nițică rîncoare și câte odată chiar simptome de frondări. Un astfel de simptom este de bună samă banchetul dat pentru deputatul Schönerer în Viena. La banchetul acesta s'au purtat multe toaste, dintre care cel mai memorabil și cel din urmă a fost al deputatului cavaler Schönerer pentru Bismarck, „autorul mișcării naționale și al reformei.”

Cu toate diferențele dintre nemți și slavi cultul lui Bismarck în monarhia habsburgică este de tot curios, mai cu seamă în același timp, când maghiarii peregrinează la francezii aspiranți la alianța cu Rusia și polonii dimpreună cu ultramontanii ceilalți fac toate, ca să împingă monarhia în luptă cu Rusia „schismatică” (care nu încetează de a cocheta cu Berlinul) și de a papistifica peninsula balcanică pentru a reduce influența rusească.

După una și altă, Turcia nu avea de ajuns cu cestiunea armeană, acum îi veni și alta în spinare. Mai multe triburi, al căror teritoriu trebuia strâmtorat spre a fi cedat Muntenegrului în conformitate cu convențiunea încheiată deja între Poartă și guvernul principelui Nikita, s'au revoltat și se opun esecutării acestei convențiuni. Luptele au început deja între aceste triburi și trupele turcești, și, după cum ne spun depeșele din diverse țiare, au fost sângeroase. De fapt Turcia n'avea trebuințe și de aceste lupte interne, care nu pot avé alt rezultat, decât acela de a o slăbi și mai mult, lucru care nu va fi nici de cum nici chiar în avantajul triburilor resculate.

Un însemnat bărbat de Stat rus, care prin două scrisori adresate „Correspondenței politice,” se ocupă cu cestiunea reformelor în Rusia, se silește a dovedi, că poporul rus nu este încă destul de copt

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)
(Urmare).

„Cu ce drept m'ași fi adăncit acolo în regrete sterile? Silvio nu mi-a lăsat vila, ca să mă înavuțesc în Ienevie. El ar fi trebuit să mă binecuvinteze din fundal mormîntului său, pentru că am vîndut și am cheltuit tot pentru a îndulei ultimele țile a vîduvei sale; dară jertfa aceasta făcută, eu ași fi trebuit să lucrez cu atîta mai mult, și să nu cred, că o mică dovadă de devotament casnic mi a dat dreptul, a mă îmbuiba la masa acelora, cari n'au nimic de făcut.

„Am găsit pe Guido Massarelli, care venise să mă întimpine, pe țermul lacului. El era îngrigit de mine. Eu i-am împărtășit simțimintele mele, și el părea foarte atins de emoțiunea mea. Ședînd pe o luntre, legată de țerm, eu am vorbit de simțiminte de morală, de filosofie, de metafizică, de astronomie și de poezie pînă în țorile dimineții. Guido avea o inteligență foarte nobilă. Vai! Anomalia aceasta

bizară se găsește în caractere lașe, spre a te face să te îndoiești de logică și de Dumnezeu!

„În ziua următoare, noi eram pe drum, și cu vr'o câteva țile în urmă am strîns lumea în piața Vechiului-Palat în Florența. Recetele noastre au fost bune. Puteam călători în trăsură pînă în Genua. Dară noi totuși am mers cu plăcere pe jos; numai bagagiul nostru, înmulțindu-se mereu cu figurine și cu decorații nouă devenise prea greu a-l purta în spate.

„În Genua succes nou și recete extraordinare. Noi ne făcusem așa de plăcuți, de nu puteam mulțăm cererile particulare. La început noi întrețineam poporul în piața publică; însă, oprindu-se și trecători din lumea mai înaltă, înaintea baracei, noi n'am putut rezista cochetăriei, de a arăta dialogul nostru la înălțimea unui public mai ales.

„Lumea a observat aceasta, și se ocupa de noi. Între ascultătorii aceștia din întemplantare, era un marquis Spinola, care ne-a chemat la sine, pentru a întreținé copii săi. Noi ne-am dus la dînsul mascați, făcînd din incognitul nostru, o condiție expresă. Teatrul, construit într'o grădină, avuse drept public societatea cea mai strălucită din cetate.

„În țilele următoare nu sciam, de cine să ascultăm. Toată lumea voia să ne aibă și Guido făcu condiții foarte esagerate, dară nediscutate de nimeni. Misterul, cu care ne încumăgurarăm, grija ce o

avurăm, a nu lăpăda mascele, decât în baracă, numele fantastice, ce ni le atribuim, făcură foarte mult la renumele nostru. Toată lumea ușor gâcea, că noi suntem de familie bună; însă, pe când unii credeau, că noi am ajuns la sapă de lemn, în urma niscărîor blăstemații juvenile, țineau alții, că noi esercităm profesiunea aceasta chiar din plăcerea noastră și în urma unui rămășag. Lumea merse chiar pînă a recunoasce în noi, doi juri dela cetate, cari au și îndrăsnit a ne copia, cum aușisem mai tîrziu.

„Nizza, Toulon, Marsilia, n'au fost, decât un lanț de triumfuri. Călătorind încet, renumele nostru ne mergea înainte și prin cărciumele, unde ne opream, auđam că a și fost lume, care a întrebat de noi, și ne-a cerut reprezentații.

„După Marsilia, succesele noastre se tot micșorară pînă la Paris. Eu știam binișor franțuzește și în fie care ție mă eliberam de accentul italian, care, la început nu-mi permitea a varia indestul limbajul persoanelor mele; însă accentul lui Guido, cu mult mai pronunțat decât al meu, făcea progrese inverse, și dialogul nostru deveni inegal. Eu nici habar n'aveam din pricina aceasta. Noi aveam să ne lăsăm de profesiunea de poznași și eu mă lingușeam a avé cu ce aștepta o stare a lucrurilor mai serioasă.

(Va urma.)

pentru parlamentarismul apusean. Introducerea lui în Rusia actuală ar fi o mare și grea calamitate nu numai pentru acest imperiu, ci și pentru întreaga Europă. Țarismul nu și a împlinit încă în Rusia toată misiunea sa, nu și a terminat încă cursul. Este probabil, că Țarul într-o zi cu ajutorul unui mare bărbat de Stat, va da satisfacțiunea cuvenită aspirațiilor poporului său; este mai mult ca sigur însă că această inovație nu va fi o copie după constituțiunea franceză, engleză sau germană, nici nu va fi vre-una ca aceea, precum o voesc nerăbdătorii din Rusia sau revoluționarii. Rolul acestor din urmă se va termina în curând, căci ei au ajuns deja la capăt cu talentul și ideile lor. Cestiunea constituțională este în Rusia, dice priceputul bărbat de Stat, în strinsă legătură cu cestiunea socială, și ea nu poate fi prin urmare rezolvată acum. —

„Neue freie Presse“ anunță, că partida rusă pentru reforme, așa numită societatea agrară, a răspândit în Rusia o broșură în mii de exemplare, care conțin următoarea programă:

Prin libertate politică, societatea înțelege administrațiune independentă, care

1. pretinde recunoașterea și garantarea întregului șir de drepturi ale persoanelor omenesci și cetățenești pentru fie-care membru din Stat și

2. egalizarea sarcinilor serviciului social, care este întemeiată pe independența internă și pe activitatea reciprocă a grupelor, care se vor administra de sinele.

Dintr'o scrisoare a autorului pseudonim Stepniak al cărții „Rossia Sotterranea“, scrisoarea adresată ziarului „Pall Mall Gazette“ de către fostul profesor din Kiew d. Dragomanow, reese, că șefii nihilistilor n'au premeditat o turburare a încoronării. Stepniak, care nu este altul de cât Dragomanow, afirmă că partida și-a schimbat cu totul planul; ea nu se mai gândește a înlătura pe împărat prin violență. El așteaptă acum, să-i vină vremea; guvernul lui Alecsandru III n'a contribuit la alt-ceva, decât a mări nemulțămirea generală prin crearea actualei stări de lucruri. Terorismul dela 1871 până la 1881 a fost luptă de om contra om între partida revoluționară și guvern, care a fost atacat mai întâiu în persoanele dela putere și apoi chiar în aceea a împăratului. Nu se spera nici decum în restornarea guvernului prin asemenea mijloace; dar îl îngrigea, îl străgănea și îl silea să-și țină toate forțele sale astfel de încordate, în cât îi făcea nesce pagube colosale. Dar de atunci timpurile s'au schimbat și capii nihilistilor de asemenea. În locul politice de groază a venit aceea a loviturii de Stat. Se va face încercarea de-a provoca revoluțiuni: trebuie să se facă un apel la popor spre a otări asupra soartei sale. În urma acestor declarațiuni ale lui Stepniak, apoi pare întemeiată presupunerea ivită de mai multe ori, că revoluțiunile din Sudul Rusiei contra evreilor au fost opera nihilistilor. Acolo unde ațipările contra evreilor nu reușiră, se încercă revoltarea țeranilor contra proprietarilor; impraștiarea de manifeste imperiale periculoase a fost considerat ca un mijloc foarte nimerit.

Desbaterea asupra proiectului de lege pentru scoalele secundare în casa magistraților.

Ședința din 4 Maiu, 1883.

(Urmare.)

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §. 33.

Miron Romanul, arhiepiscop și metropolit: Eu cred, că denumirea profesorilor, respective a directorului, pe viață este afacerea confesiunii respective și nu ved cauza, pentru ce se dispună cu privire la aceasta ministrul.

Din această privire propun. a) Prima jumătate din alinea primă să se modifice astfel: *la institutule de sub conducerea ministrului de culte și instrucțiune publică profesorii și directorii etc.* Mai departe b) „Alinea a doua să se omită“ căci nu cuprinde în sine alt-ceva, decât se repetează cele din §. 28.

Trefort Agoston: ministru de culte și instrucțiune publică: Dispozițiile privitoare la ordinile monachale sunt a se susține spre liniscirea lor. (*A szerzetes rendekre vonatkozó intézkedések fentartása szükséges az illetők megnyugtatóására?*) Dispoziția ca directorii să fie denumiți pe viață, e de lipsă, căci altcum oameni calificați nu s'ar dedica acestei cariere. (Aprobări.)

Presidentul: Nefind propunerea spriginită, rămâne textul.

Notariul Zichy F. Lajos, conte: cetesce §§ 34 și 35, cari se primesc fără modificări.

Se cetesce §. 36.

Ipolyi Arnold: Domnule President, Ilustri magnați! Îndrănesc a face la acest §. o mică modificare

La punctul 2, unde se înșiră casurile, pentru care este a se pune un profesor sub cercetare disciplinară, ași propune că după prima condiție; „dacă are viață scandaloasă“ să se intercaleze următoarele: *„în propunerea sa predică învățături anticofesionale“* etc. Aceasta o motivez cu următoarele: Nici amintire n'ași fi făcut despre aceasta, dacă s'ar fi primit la §. 1 baza religioasă morală, căci atunci nu mai încăpea indoeală, că profesorul are chemarea, ba chiar datorința de a propune în sensul acesta. De oare ce însă nu s'a primit, și nu mai ocură în întreg proiectul, e de lipsă să fie amintită aici. Nu voi merge pe terenul practicei, nu produc exemple, — „exempla sunt odiosa“, nu mă voi exprima despre nime în mod vătămătoriu, cred că nu o va face nime, vă rog totuși să primiți modificarea. În comisiune, când mi s'a respins această propunere, s'a făcut provocare la legea penală, care pedepsește astfel de lucruri, eu însă cred că ar fi prea grav pentru un profesor, dacă s'ar aplica asupra lui legea penală, căci acolo e vorba de delict și transgresiuni, precând aici e vorba numai de cercetare disciplinară. Mă rog să considerați, că aici pot să provină lucruri, — modul propunerii, cari pot strica mintea și chipul de cugetare al elevului. Putem deci pretinde ca profesorul să se pună sub cercetare și să i se dea reprobă. Aceasta este scopul propunerii mele.

Nu mă voi dimitte la specialități, ar fi lucru prea ostensicios. Cred, că mi veți considera propunerea. (Aprobări în giurul oratorului.)

Presidentul: Propunerea Escelenției Sale domnului episcop dela Besztercebánya este că în punctul 2. după cuvintele: „dacă are viață scandaloasă,“ să se intercaleze următoarele: *în propunerea sa predică învățături anticofesionale.*

Zichy Nándor, conte: Spriginesc propunerea Escelenției Sale. Dela motivare abstrag, căci ea se motivează de sine.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Mă provoc la cele ce am șis la §. 1., că adevă nu este permis a se propune învățături anticofesionale, nu este însă permis nici a presupune această posibilitate. Însă, după-cum a amintit și domnul ministru president, care acum nu e present, aceasta este un concept relativ, vag, prin exprimarea căruia s'ar introduce un sistem incuisitoric. Vă asiguriez însă, dacă va afla ministrul la vreun institut de sub jurisdicțiunea sa că se propun astfel de lucruri, va introduce contra profesorului respectiv cercetare disciplinară.

Ipolyi Arnold; Însă nu stă în lege.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Îndată ce se dice: „dacă are viață scandaloasă,“ sau comite asemenea transgresiuni, aceasta urmează *„ex capite.“* Nu este permis nici să presupunem că învățământul nu se face pe base morale. Eu nu pot presupune despre un profesor, că el ar agita contra vre-unei confesiuni. Dintr'altel asiguriez pe Escelenția Sa, că asemenea lucruri nu se vor suferi.

Presidentul: Find propunerea spriginită o pun la votare. Cei ce o primesc să binevoască a se scula (Se întemplă.) Precum se vede majoritatea nu o primesc.

Cziraky Iános, conte: Mă rog a se face contra-reprobă.

Presidentul. În cazul acesta mă rog să stați sculați, căci se vor număra voturile. (Se întemplă) Mă rog acum să binevoască a se scula, cari nu primesc propunerea. (Se întemplă și notarii numără voturile). Majoritatea nu primesc propunerea; rămâne textul original.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce § 37.

Miron Romanul: Eu cred, că acest § nu se referesce la scoalele confesionale. Dacă e așa, atunci n'am nici o observare cu privire la stilisare, căci ea este numai continuarea §-ului premergătoriu, și propriu luat nici nu este § de sine stătătoriu. De oare-ce însă aici ocură ca § separat ușor se poate întempla, ca să fie interpretat ca și când s'ar referi și la scoalele confesionale. Îndrănesc așadar a propune la § următoarea modificare: *La prima alinea să se primească ca introducere: „Cu privire la profesorii amintiți în § precedent etc.“*

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Este cu totul evident, că dispozițiile din § 37. privesc numai institutule, cari stau sub imediata conducere și dispozițiune a ministrului, prin urmare e de prisos modificarea.

Presidentul: Ne fiind spriginită propunerea, rămâne textul original.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §. 38.

Miron Romanul: La acest § fac următoarele modificări:

a) În rândul al doilea din alinea primă după

cuvântul „profesori“ să se pună spre întregire cuvântul: „și directori“.

b) În alinea a treia după cuvântul „sentență“ să se pună „în toată țeara.“

c) Tot acolo îndatinatul cuvânt burocratic „strict“ să se omită.

Voiu motiva pentru ce voesc, ca să se pună cuvântul „în toată țeara“. Încât privesce lucrul pre profesorii confesionali, asupra lor este competentă a judeca autoritatea confesională, a esecuta sentența și a o publica, rămânând ministrului numai să publice aceasta în toată țeara, de sine se înțelege, dacă i va conveni să o publice. Pentru aceasta propun aceste modificări. Cu privire la omiterea cuvântului „strict“ observ, că toate dispozițiile legii sunt a se esecuta strict. Dacă așa dară cuvântul strict nu obvine preste tot locul, ci numai aici, atunci foarte ușor se poate crede că dispozițiile, unde nu obvine acest cuvânt, nu sunt a se esecuta strict. Mă rog a se omite acest cuvânt.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune. E foarte natural, că confesiunile și înaintează sentințele la guvern spre a fi publicate. Și e natural și aceea, că publicarea se face în toată țeara. Pentru aceea mă rog, să nu se primească propunerea.

Ce privesc cuvântul strict, el obvine adeseori în lege, și nu e de lipsă, ca pentru toate lucrurile bagatele să se propună îndată modificări.

Mă rog să se susțină textul original.

Presidentul, Propunerea nu se spriginesce, rămâne textul.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §. 39.

Notariul Rudnyánszky Iósef Br. La acest §. comisiunea de trei recomandă următoarea modificare:

„Cu privire la aceea că principiul conducătoriu al proiectului este susținerea după puțină a practicei de până acum primul rând din §. 39 să se concipieze astfel:

„În institutule susținute respective provădute de prelați și de ordinile monachale profesorii sunt etc.“

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: de oare ce în §. 71 se susține intact caracterul și natura juridică a fie-cărei scoale, sub aceasta înțeleg, că rămâne practica de până acuma. La scoalele metropolitane forul disciplinar este Eminenția Sa domnul primat, aceasta nici că se poate altcum și omiterea acesteia din textul proiectului fiind numai „lapsus calami“ primesc modificarea.

Presidentul, Se primesc modificarea.

Notariul Zichy F. Lajos, conte cetesce §. 40, care se primesc fără observări.

Se cetesce §, 41.

Miron Romanul, La acest §. propun modificarea; În rândul prim după: *„Statul catolic“* să se intercaleze și *eređii de drept (legitimi) ai fostului regiment român al 2 de graniță;* mai departe în rândul al doilea tot după *„Statul catolic“* să se pună: *„respective numiții, eređi legitimi“* în fine în locul cuvântului, *„eserciat“* să se pună *„eserciate.“*

Modificările acestea le fac, pentru că în părțile ardelene există un gimnasiu, cel din Năsăud, care substă jurisdicțiunea eređilor legitimi ai amintitului fost regiment român. Aceștia și până acum au dispus ei asupra denumirii profesorilor, și prin modificare voiesc să susțin pe seama lor și pe viitoriu acest drept de dispunere. §. 71 scutesce natura de drept a gimnasiilor, prin urmare și a acestuia, aceasta însă nu se estinde și asupra planului de învățământ, și asupra drepturilor, ce au respectivii a exercita, ca autoritate.

Pentru aceasta vă rog, să binevoiți a primi modificările mele.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Domnilor Magnați! Eu nu pot primi modificarea, căci după părerea mea eređii legitimi ai fostului regiment român nu pot fi puși în o categorie cu statul catolic din Transilvania. Nu afu de lipsă, să anunț la acest loc, că față cu scoalele susținute de statul catolic din Transilvania se susține „status quo“, căci în privința aceasta dispune în mod suficient §. 71.

Autoritatea acestei scoale, față cu carea se susține practica de până acuma, se bazează pe o rezoluțiune a Maiestatei Sale, și aceasta nu se poate introduce în legi. Și de oarece se susține practica de până acum, propunerea fiind de prisos, nu o pot accepta.

Miron Romanul: Declarațiunea Escelenției Sale, pe care numai așa o pot interpreta, că se susține și de aci încolo practica de până acum, pe mine mă liniștesce, mi retrag deci propunerea.

Presidentul: Prin urmare rămâne textul original.

Notariul Zichy F. Lajos, conte, cetesce §§. 42—47, cari se primesc fără modificare.

Se cetesce §. 48.

Miron Romanul, în punctul a) este greșeală de tipariu, cel puțin cu cuvântul „suprainspecțiune,” căci ministrul de culte aceste date voesce să le inducă sub titlul de suprainspecțiune, și nu inspecție. Vă rog deci să binevoiți a primi modificarea mea și să coregeți greșeala.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Aceasta se referese la scoalele, cari stau sub imediata conducere a ministrului de culte și instrucțiune, asupra cărora ministru are nu numai dreptul de suprainspecție, ci și de inspecție. Nu este deci greșeală de tipariu.

Presidentul; Rămâne textul.

Notariul **Zichy F. Lajos**, conte, cetesce §. 49.

Miron Romanul. Prima parte a acestui §. se modifică astfel: Dacă în scoalele confesionale vre-o carte se poate excepțional din punct de vedere al statului, ministrul de culte și instrucțiune are dreptul și datorința a o opri pre lângă ordinațiune motivată.

Recomand această modificare, căci s'au ivit cauze destule, că ministrul de culte și instrucțiune a interzis mai multe cărți de școală, fără a motiva, pentru ce le interzice, ci a dis numai în general, că nu o pot lăsa spre întrebuițare, de oarece este contrariu statului. Astfel autoritățile bisericesti nu sânt în poziție de a pute ști, ce fel de obiecțiuni are ministru de culte contra cărților de școală, și astfel nu știe, ce și unde să îndrepte.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Nu pot primi modificarea. Guvernul în aceste lucruri porcede cu multă precauțiune, însă nu e compatibil cu demnitatea guvernului ca să spună fie cărei confesiune motivele ordinațiunilor sale. Dintr'alte în cele mai multe cazuri nici nu se poate spune, unde este greșala, căci întreg spiritul cărții este contrariu statului. Regret foarte mult, că asemenea cazuri foarte adeseori obvin la confesiunea de sub conducerea Escelenței Sale*). Mă rog să binevoiți a susține textul original.

Czirák János, conte: Nu voi usprigini propunerea Escelenței Sale, una însă trebuie să observ cu privire la cele duse de Escelența Sa domnul ministru că adecă nu se recere, ca în anumite cazuri ministrul să și motiveze ordinațiunile sale. Eu cred că în stat constituțional fiecare ministru trebuie să și motiveze ordinațiunile sale. Nu pot lăsa fără reflectare aserțiunea că se pot esmite ordinațiuni, cari nu ar trebui motivate.

Trefort Agoston ministru de culte și instrucțiune: Întrebarea aceasta cred că nu este la ordinea zilei. Observ numai atâta, că cestiunea aceasta e foarte grea (ez nagyon nehéz kérdés); pot fi cazuri, în care ordinațiunile trebuiesc motivate, și există cazuri, în cari nu este permis, ca ele să fie motivate**).

Presidentul. Nefăcându se observări, dechiar de primit fără modificări §. 49.

Notariul **Zichy F. Lajos**, conte, cetesce §. 50.

Notariul **Rudnyánsky József Br.** Comisia de trei propune, ca în rândul al patrulea al alineei prime cuvântul „a se face” să se suplinească prin cuvântul „implinit”.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: N'am nimic contra.

Miron Romanul: La acest §. am o modificare. Din primul rând al alineei prime cuvintele „rele morale sau” să se omită. Aici este vorba despre scoalele confesionale, și ministrului, se da instrucția că dând preste rele morale la aceste institute, să purceadă în sensul legilor. Față cu aceasta am eu obiecțiuni, căci repetez, ceea ce am mai dis și la alții §§. că totdeauna confesiunile sânt competente a decide ce este moral și ce nemoral în institutele respective. Cred, că fiecărei confesiuni recunoscute prin lege îi putem atribui atâta pricepere, ca să poată judeca în această afacere. Să nu știrbim autoritatea respectivelor prin aceea, că supunem la judecata ministrului de resort decidera asupra lucrurilor morale sau nemorale în scoalele confesionale, la a ministrului, care astăzi este catolic, mâne însă poate aparține Dumneșeu știe cărei confesiuni.

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Înțelesul acestei expresiuni e foarte vag, și nu se referă numai la moralitatea bisericască. S'au ivit cazuri, că unele rele au fost ignorate din partea autorităților respective, fiindcă ele nu vătămău morală bisericască. Și de oare ce după părerea mea dispoziția aceasta nu știrbesce autoritatea organelor bisericesti, vă rog să primiți §. fără modificări.

Presidentul. Modificarea făcută nu este spriginită de nime, declar §. primit pre lângă modificările propuse de comisia de trei.

Notariul **Zichy F. Lajos**, conte, cetesce §. 51, care se primesce fără modificări.

Se cetesce §. 52.

Miron Romanul, Dacă și acest §. este clar, nu fac nici o propunere, observ însă că după părerea mea partea lui din urmă este de tot întunecată.

Trefort Agoston, Pentru mine el este destul de clar.

Presidentul, Ne făcându se observări, declar §. de primit.

Notariul **Zichy F. Lajos**, conte, cetesce § 53.

Miron Romanul, În interesul gimnasiilor sărace propun ca în loc de „doi ani” să se pună cinci.”

Trefort Agoston, ministru de culte și instrucțiune: Nu primesc modificarea, căci ajung 2 ani ca unele neajunsuri să se curme și unele îmbunătățiri să se întreprindă. Mai bine mai puține gimnasii și bine eucipate, decât multe și rău provădute. Nu putem amâna toate ad calendas graecas. Ne fiind propunerea motivată se primesce textul original.

(Va urma).

Dela sinoadele electorale protopresbiterale.

Vor fi poate și de aceia căror li se va pără curios lucrul, vedând că comunicăm publicului o predică cum este ceea ce urmează mai la vale. Dar gândind cineva mai cu deadinsul, ba cugetând serios asupra împregiurării cât este la noi de implicată viața bisericască cu cea națională și vice-versa, nu se va mira dacă împărțăm discursul domnului comisar consistorial **Zacharie Boiu**, rostit cu ocaziunea alegerii de protopresbiter în protopresbiteratul Sibiului. Ar fi bine când am fi în pozițiune de vedă mai multe afaceri bisericesti discutate în diarul nostru, de cum vedem de un un timp incoace. Am dori aceasta cu atât mai mult cu cât mulțămăită lui Dumneșeu avem în biserică un număr frumos de bărbați erudiți.

Mărgininduse de astădată la aceste cuvinte faoem se urmeze

Cuvântul bisericesc la alegerea de protopresbiter în Sibiuiu (15/27 Martie 1883),

de **Zacharia Boiu**, assessor consist. etc. ca commissariu consistorial.

„Și a dis Duchul sânt: Osebiți mie pe Varnava și pe Saul la lucrul, la care i-am chemat pe ei!”
Faptele Apostolilor cap 13, vers 2.

Când la începutul creștinătății frații din Antiochia se simțiră de ajuns luminați în lumina evangheliei lui Christos, atunci, la inspirarea Duchului sânt, hotărâra, să trimită apostoli din sinul lor, cari să transpoarte această sântă lumină și în alte ținuturi mai îndepărtate, ca și alții să se împărțasească de căldura și viața ei. „Osebiți mie” — le duse Duchul lui Dumneșeu — „osebiți mie pe Varnava și pe Saul la lucrul, la care i-am chemat pe ei!” Și înțelegând ei însemnătatea cea înaltă a acestei solii ceresci, ce resună în pepturile lor, se umiliră înaintea lui Dumneșeu, postiră și făcură rugăciuni ferbinți; apoi punându-și mâinile pe Varnava și pe Saul, îi binecuvântară și astfel îi sloboșiră, ca să meargă în lume, și tuturor celor ce ședeau întru întunec se le vestească mântuirea cea mare, ce resărise din Ierusalim. Apostolii Domnului, purtați de duchul lui Dumneșeu, se pogoriră fără zavavă la Seleucia lângă mare, de acolo trecură la insula Cipru, apoi la Iconia, și așa și urmară mai departe călătoria din cetate în cetate, din țeară în țeară, pretutindenii vestind „pe Christos cel restignit, puterea lui D-șeu și înțelepciunea lui D-șeu.”

— Nu este, iubitorilor în Christos, nu este fără asemănare cu trimiterea aceasta a Apostolilor din Antiochia trimiterea aceea, ce cu ajutoriul celui Preainalt ne pregătim a face noi astăzi. Căci tractul acesta protopresbiter al Sibiului, o floare scumpă în cununa bisericii noastre ortodoxe, și în special a arhidiecesei noastre transilvane, după vacanța de mai mulți ani a demnității ppresbiterale, se află astăzi adunat aici prin reprezentanții săi legali, spre a căuta pe bărbatul, pe carele prin alegere liberă, după dictatul minței senine și al inimei curate, îndreptate spre cele de sus, să-l pună în fruntea afacerilor sale bisericesti. „Osebiți mie” — Vă duse și vouă, fraților, glasul lui D-șeu astăzi — „osebiți mie pe bărbatul doririlor mele la lucrul, la care l'am chemat pe el.” Așa în adevăr! Căci un Apostol, — deși pentru un cerc mai restrins, — un apostol, un învățătoriu, un părinte veți să alegeți și Voi astăzi, pe carele să-l puneți la lucrul, la care l'a chemat D-șeu. Un apostol veți să alegeți, carele cu bărbăție și înțelepciune să susțină, să desvoalte și să aperse în acest ppresbiterat scumpele instituțiuni ale bisericii noastre strămoșesti. Un apostol veți să alegeți, carele cercetând neobosit scripturile, în cari locuesce viața de veci, să vestească, cel dintâiu între frații săi, cuvântul lui D-șeu de pe amvoanele bisericii voastre. Un apostol veți să alegeți, carele să verse în mințile tinerimei voastre lumina științei și să semene în ini-

mele ei semințele moralității, ale civilizațiunii, ale culturai creștinesci, — bunuri neprețuite, cari le-am eredit dela părinți și moși, și cari sântem datori ale lasa întregi și curate următorilor nostri din neam în neam, cari însă durere! tocmai în prezente sânt supuse la probe atât de grele! Un apostol veți să alegeți, carele în judecățile, ce compet tribunalului său, să țină neclătită cumpăna dreptății, ferită, neajunsă de influințele cele amăgitoare ale plăcerilor și neplăcerilor omenesci, și servind numai Acelui-a, carele însuși este adevărul și dreptatea. Un apostol veți să alegeți, carele prin faptă și prin cuvânt să vă fie tuturor: preoți și mireni, bătrâni și tineri, bărbați și femei, un povățuitoriu luminat și credincios în calea fericirii pământesci și eterne. Eată problema întrunirii noastre de astăzi!

Dar să ne reîntorcem la Antiochia; căci este o dulce plăcere pentru noi, cari trăim astăzi, a ne sci în comuniune spirituală cu aceia, cari au trecut peste pământ cu multe sute de ani înaintea noastră. Creștinii din Antiochia trimit pe Varnava și pe Saul la lucrul, la care i-a chemat Dumneșeu. Dar cine sânt Varnava și Saul? Și care este lucrul lor? Varnava, care va se dăca „fiul mângâierii”, este un învățăcel al apostolilor și împreună călătoriu cu dênșii. El mai nainte se chema Iosia și a fost unul din cei dintâiu, cari vândend țearinele lor depuseră prețul acelor a picioarele apostolilor, spre a se împărțâși de acolo frații cei mai lipsiți. (Fapt. Apost. 4, 36 și 37). Ear Saul care mai târziu s'a numit Pavel, știe toată creștinătatea că este acel apostol încununat cu glorie, care după cântarea noastră bisericască a ostenit mai mult decât toți întru lăfirea evangheliei; carele s'a luptat lupta cea bună a credinței până în sfârșit: cu foamea și cu setea, cu zăduful și cu gerul, cu oamenii și cu elementele, cu contrarii cei inverșunati și cu frații cei micinoși, — carele cu un cuvânt, toată viața și-a petrecut-o întru slujba cuvântului lui D-șeu. Și ce frumoasă este, iubitorilor, însemnătatea acestor două apostolesci! Pavel reprezintă însuflețirea, puterea, energia aceea sântă, — mi vine a dăca: supraomenească, carea mărturisesce în aușul lumii: „Toate le pot întru Christos, carele mă întăresce!” (Fil. 4, 13.) Ear Varnava, fiul mângâierii, este acela, care picura în ranele inimelor balsamul cel lin al vindecării, — carele și-a luat devisa vieței cuvântul Domnului cătră Isaia: Mângâiați, mângâiați pe poporul meu; preoți, grăiți la inima Ierusalimului, mângâiați-l pe dênșul, pentru că s'a plinit smerenia lui!” (Isaia 40, 1—2). O de ar binecuvânta D-șeu și ostenelele noastre ca să aflăm și noi astăzi un Varnava și un Saul! Ca să putem pune și noi în fruntea acestui protopresbiterat un fiu al mângâierii și al puterii! Al mângâierii, căci vai! multe sânt ranele bisericii noastre dintr'un trecut plin de suferințe, și mare este trebuința alinării lor! Ear al puterii, ca fără frică de îngrozirile oamenilor sau de greutățile timpurilor alesul nostru să stea neclintit și să lucre neobosit la înălțimea chemării sale. De ar binecuvânta D-șeu și ostenelele noastre, ca să aflăm și noi un Varnava și Saul, carele în agrul acestui protopresbiterat să poată arăta fructe asemenea fructelor acelor! Căci aceia purtând evanghelia lui Christos în sufletul lor, sau doară mai bine voi dăca: fiind purtați de dênșea, au străbătut pământul dela răsărituri până la apusuri. Aceia cu plugul cuvântului lui D-șeu au spart țelina cea neroditoare a păgânătății, au lucrat pământul spre buna rodire și au sêmănat brezele lui cu sêmënța cea d-șească a dragosței, bucuriei, păcei, îndelungei - răbdării, bunătăței, facerei de bine, credinței, blândețelor, înfrânării poftelor, și a toată fapta bună și de laudă. (Galat. 5, 22.) Aceia purtă arăta la timpul său și mănunchii cei plini ai secerișului; căci pretutindenii, unde puseră pasul, rezăriră comunități creștinesci, și astfel puteau spera la capătul vieței lor, a lua din mâna domnului secerișului și ouuna dreptății. De ar binecuvânta D-șeu ostenelele noastre, ca bărbatul, pe carele îl vom alege astăzi, să fie pentru cercul său aceea, ce au fost Varnava și Saul pentru toată creștinătatea! Ca să vedem prin darul lui D-șeu sub conducerea lui bisericale acestui ppresbiterat înflorind, scoalele înaintând, moralitatea prosperând, viața poporului nobilându-se, dragostea frățiască crescând, și prin toate acestea preamărindu se între noi numele celui Preainalt! Ca să-l aușim chemând cu puterea lui Pavel și cu blândeța lui Varnava pe clerul și poporul acestui protopresbiterat: „Următori fiți mie, fraților, precum și eu lui Christos!” (I Cor. 11, 1.) D-șeul îndurării, ascultă oftările inimelor noastre!

Creștinii din Antiochia — cei dintâiu, cari s'au numit cu numele lui Christos, căci până aci creștinii se chemau Galileeni — creștinii din Antiochia, dăca, săvârșiră trimiterea lui Varnava și Saul cu trei lucruri memorabile: cu postul, cu rugăciunea și cu binecuvântarea, adecă cu punerea mânilor preste dênșii. Cu post, arătând seriozitatea cea mare a întreprinderii lor. Cu rugăciune, sântind lucrarea lor și recomandându-o dela primele ei începuturi lui Dumneșeu. Cu binecuvântarea, credând în puterea cea făcătoare de minuni a dragostei frățesci. Și eată Dumneșeu a binecuvântat lucrarea lor; și tot asemenea va binecuvânta și lucrarea noastră, dacă simțimintele noastre vor fi asemenea simțimintelor lor. Aceia, dăca, au început lucrarea lor cu postul. Așa să postim și noi și așa să ne înfrânăm, trupește și sufletește, în aceste momente serbătorești. Vrem să alegem un preostas al bisericii, un vestitoriu al împărăției lui Dumneșeu, eară împărăția după frumosul cuvânt apostolesc „nu este mâncare

*) Brel brel dar okos ministru!

Culeg.

**) Mai ales când dl ministru vorbesce sau scrie d'a fita, ca și în „asemenea cazuri”. O gură dela Colentina era aici la loc.

Culeg.

și beutură, ci dreptate și pace și bucurie întru Duchul sânt." (Rom. 14, 17.) Aceia au început lucrarea lor cu rugăciunea. Astfel, fraților, să începem și noi; căci: „Adevăr, adevăr ție vouă, ori ce veți cere dela Tatăl întru numele meu, veți lua!" (Ioan 14, 13.) Aceia au început lucrarea lor cu binecuvântarea. Așa să facem și noi; căci prin binecuvântare, adevărat prin cuvântare de bine și dorire de bine vom dovedi, că pe lângă toată disparitatea în păreri, după diferitele feluri de vederi, una sântem prin dragostea cea întru Christos, și una a vom: binele bisericei noastre și al credinciosului ei popor. „Întru aceasta" — ne ține Domnul și Mântuitorul — „vor cunoaște toți, că sântei învătăcii mei, de veți ave dragoste întru voi!" (Ioan 13, 35). Și în fine încă o impregiurare. Creștinii din Antiochia nu s'au împotrivit voinței lui Dumnezeu, ce li s'a manifestat, nici au ție: Nu Doamne, nu pe Varnava sau pe Saul, ci pe Niger sau pe Luciu sau pe Manain sau pe altul din învătăcii Tăi vom trimite! — ci îndată ce cuvântul lui Dumnezeu li-a cerut pe Varnava și pe Saul, ei au urmat așa. Astfel se cuvine să urmăm și noi: adevărat să alegem pe bărbatul acela, despre carele glasul lui Dumnezeu, vocea conștiinței noastre ne va spune, că este cel chemat. Să nu țiecem întru inimile noastre: Acesta să fie, pentru că 'mi este prietin! — sau „Acesta să nu fie, pentru că nu'mi e prietin!" ca să nu se poată aplica și la noi cuvântul cel aspru al Apostolului despre unii din învătăcii sei: că fie-care caută ale sale, eară nu ale lui Christos! (Fil. 2, 21.) Nu fraților, nu așa, ci unicul nostru cuget să fie, a asculta de glasul lui Dumnezeu, ce va resuna întru inimile noastre! Și atunci nu vom greși!

Eară Tu, Doamne, carele scii inimile tuturor, arată-ne pe care l'ai ales Tu spre slujba aceasta. Osebesce Tu, o-cunoscătorul inimelor, Tu însuși pe bărbatul, pe care l'ai chemat la această treaptă în biserică Ta. Alegerei Tale, chemării Tale ne vom supune: căci cuvântul Tău e adevărul și dreptatea în veac. Da, întărirea celor ce nădăduesc spre Tine, întăresce Doamne și întru noi biserică Ta, carea ai binevoit a o căștiga prin scump sângele unuinașcut Fiului Tău și a o lumina și sânti întru toți vecii prin Sântul Tău Duch Amin!

Adunarea comitatensă din Sibiu.

Sibiu 11 Iunie 1883.

Sedința de dimineața.

În programa adunării ordinare a comitatului Sibiului se aflau nu mai puțin de 86 obiecte, ce cele încurse mai în urmă aproape 100.

Nu e ceva neobicit să ave la ordinea țilei atâtea obiecte. Dacă ar mai fi pe atâtea, toate s'ar decide. Obiectele se resolvă aici de comun fără multă dezbateră prin simplul „se primesc". Arare-ori se încinge o dezbateră mai interesantă. Presidiul l'a dus ați domnul vice-comite August Senor, fiind împedecat comitetele suprem dela sedința prin morb.

Din câte s'au comunicat amintim, că în locul viriliștilor defuncți Peter Fleischer și Ludovic de Sonnenstein s'au conchemat suplenții acestora domnii Iosif Iahn și Ioan G. Keszler.

După aceasta s'a trecut la ordinea țilei. Ne mărginim în punctul acesta la observarea că s'au primit fără obiecțiuni toate propunerile făcute de comitetul permanent.

Merită a fi amintit raportul despre administrațiunea din anul expirat 1882 a domnului vice-comite și a presidiului sedrii orfanale, precum și rezultatul alegerilor de comisiuni.

Pentru alegerea membrilor adunării comitatense statorită pe 6 Octomvrie 1883 s'a instituit o comisiune verificătoare constatătoare din membrii: W. Kraft, Albert Neugeboren, P. Fleischer jun., Alfred Müller, Visarion Roman, Carol Herzberg și forestierul Binder. De comisari (presidenți) electorali s'au statorit: pentru cercul I. electoral al cetății Sibiu W. de Hochmeister, pentru al II. G. Kapp, pentru al III. Iuliu Sigerus, pentru cercul I. electoral al cetății Sas-Sebeș Albert Leonhardt, pentru al II. P. Iso, pentru cercul electoral al comunelor rurale dela Sebeș Otto Konradt, dela Mercurea preotul Valentin, dela Seliște Alecsandru Lebbu, dela Gârbova preotul Capesius, dela Cisnădie G. Binder, dela Gușterița M. Stenzel, dela Cristian I. Drotleff, dela Slimnic Ludovic Klein și în fine dela Nocrichiu Iosif Schullerus.

În comisiunea centrală electorală s'a ales în locul membrului defunctului P. Fleischer presidiul sedrii orfanale Ludovic Herbert.

Era să urmeze punctele 31 și 32 ale ordinii țilei: „Îndeplinirea postului de pretor în cercul pretorial al Cisnădiei și al postului de adjunct pretorial în cercul pretorial al Sas-Sebeșului."

Vicecomitele — president — propune luarea dela ordinea țilei ale acestor obiecte, de oare ce pe baza dispozițiilor legii, alegerea amplotiaștilor se poate efectui numai la propunerea comisiunii de candidare. Comisiunea de candidare nu se poate constitui, de oare-ce presidiul ordinar al ace-

steia e împedecat dela participare prin morb. Vice-comitele se provoacă în privința interpretării, ce a dat densusul legii la fiscalul G. Gollner, care e tocmai de față și care se alătură la cele țise de vice-comite.

La punctul acesta s'a încins o discuțiune mai îndelungată.

Carol Klein basat pe legea municipală și pe ordinea de casă a comitatului acestuia aprobată de înaltul ministeriu de interne, arată că vicecomitele e îndreptățit, ba e îndatorat chiar să substituie pe comitele suprem în casuri de împedecare.

Substituțiunea aceasta se estinde asupra tuturor drepturilor, cari compet comitelui suprem, astfel și asupra dreptului: de a presidia în comisiunea de candidare. Vorbitorul constată abuzul, ce s'a comis dela activarea comitatului cu dreptul substituiri de amplotiaș și conchide în fine că adunarea comitatensă, folosindu-se de dreptul ce-i compete după ordinea de casă: de a decide asupra obiectelor cari pot fi luate dela ordinea țilei și cari să nu între în dezbateră asupra punctelor 31 și 32 și să efectuească alegerea.

Partenie Cosma se alătură la propunerea antevorbitorului. Vicecomitele e reprezentantele legal al comitelui suprem în adunările comitatului. Adunării îi compete dreptul de alegere și ea trebuie deci să efectuească alegerea astfel s'ar pute elimina cu totul dreptul de alegere.

Vice-comitele Sennor răspunde, că densusul privește dreptul: de a presidia în comisiunea de candidare, de un drept ce rezultă din demnitatea și nu din oficiul comitelui suprem. Densusul nu substituie demnitatea comitelui suprem și nu poate prin urmare presidia nici în comisiunea de candidare.

Ananie Trombițaș spriginesce propunerea lui Klein și arată că, de oare ce în lege nu se află o dispozițiune specială în privința aceea, că cine să substituie pe comitele suprem în presidierea comisiunii de candidare, după toate normele iuridice, despre interpretațiunea legilor au loc dispozițiunile generale, pe baza cărora vice comitele substituie pe comitele suprem la casa de împedecare.

Carol Klein răspunde vice-comitelui, că oficiul comitelui suprem după legea nouă municipală nu e demnitate ci oficiu, de oare ce §-ul 52 al legii acesteia enumără datorințele oficiale ale comitelui suprem. Vice-comitele a provădit și altfel toate agendele comitelui suprem fără a i se face vre-o pedecă.

Vice-comitele Sennor declară că a fost anumit imputernicit din partea comitelui suprem, de a duce în deplinire agendele acestea. La substituiri în cazul acesta nu l'a imputernicit.

Comptabilul comitatului, Heuter, doresce a se presenta întrebarea de controversă ministrului și a cere indemnizare pentru substituiri în cazul acesta a comitelui suprem prin vice comitele. Aceasta să se facă pe cale telegrafică.

Albert Arz combate părerea ante vorbitorului. Ministrul nu poate interpreta legi în mod autentic. Dreptul acesta compete numai legislativei. Vorbitorul pune vice-comitelui întrebarea precisă. Presida-ya densusul în comisiunea de candidare sau nu?

Vice-comitele Sennor declară că nu poate presidia în comisiunea de candidare.

Elie Măcelariu crede, că vice comitele nu i de loc îndreptățit a nu duce în deplinire conclusele luate în adunarea generală, densusului îi compete numai dreptul de a ridica sedința.

Carol Klein își retrage propunerea în urma declarațiunii date de vice-comitele și primesc propunerea lui Arz cu amendamentul: să se enunțe că adunarea delasă responsabilitatea pentru prescurtarea dreptului său electoral vicecomitelui și se avi sează totodată comitetul permanent să pregătească până la sedința viitoare propunerile ce s'ar paré necesare în cauza aceasta.

Partenie Cosma nu e mulțămît cu procedura vice-comitelui în afacerea aceasta. Vice-comitele esercează prin declarațiune, sa presiune nejustificată asupra adunării. Efectuarea alegerii e un act al adunării și nu al comisiunii de candidare. Dacă vice-comitele nu voiesc a-și implini datorința e de față substitutul său. Vorbitorul resuscitează propunerea retrasă de Klein și cere a se efectui alegerea.

Vice-comitele Sennor, răspundând la cele premierse, arată, că, după spiritul dispozițiilor legii referitoare la compunerea comisiunii de candidare să se reserve organului regimului influința deciziitoare în comisiunea aceasta. Densusul nu e astfel de organ, deci nu poate nici presidia.

Dezbateră se incheie și urmează a se vota.

Se cere a se pune la vot mai întâiu propunerea de odinioară a lui Klein, acum a avocatului Partenie Cosma, ca cea mai îndepărtată. Ne învoindu-se adunarea

cu ordinea aceasta, se pune la vot propunerea vice-comitelui și cade. Ar fi urmat acum, să se privească de primită propunerea avocatului Cosma.

La propunerea lui Nicolau Cristea se pun la vot amendamentele resp., propunerile făcute de Arz și Klein și se primesc. Contra acestora votează numai masa funcționarilor.

În sedința de după prânz și ziua următoare s'au tractat numai despre concluse de ale comunelor și despre recourse cari s'au respins.

Varietăți.

* Alegere de deputat la Sebeș în locul lui Tamassy denumit pres. la tribunalul din Kanizsa, s'a rënduit pe 17/29 Iunie a. c.

* (Carmen Sylva (Elisabeta, regina României) a intrat în ceata poezilor dramatici. Densa a scris un libretto de opere, a cărui sujet este luat din istoria românilor. Partea musicală a luat-o asuprași un componist june din Svedia cu numele Hallstroem, stimat foarte tare în patria lui de toți cunoscătorii de musică.

* Dl căpitan Constantin Șaguna, a cărui soșire o am anunțat în numărul nostru penultim, a fost duminecă, dimpreună cu stimabila sa soție Elisabeta n. Caleffero, la Reșinari spre a depune o cunună de flori, ce o aduseră dela Viena și o lacrimă ferbinte, al cărei foc îl purtau de mult în inimă pe mormântul unchiului domniilor sale, a Marelui Andreiu, Archieppul și Metropolitul Românilor din Transilvania. Dl căpitan și stimabila sa soție au fost însoțiți de unii membri ai consistoriului archidieceșan. În Societatea română din Sibiu domniile sale lasă impresiuni foarte plăcute și nici că se poate altcum Domnul căpitan Șaguna atară de însușirile sale intelectuale, deși încă în anii cei mai frumoi ai vieții sale, are înapoi sa esperiențe și cunoscințe întinse, care ar face onoare multor capete cărunte. Densusul a servit vre-o 10 ani în armata franceză, a luat parte activă în campania franco-germană din 1870—1871, când a fost vulnerat și declarat chiar și de mort, apoi a luat parte la campaniile africane în Algeria; pe urmă intrând în armata română cu rangul și toate drepturile avute în în armata franceză, a luat parte activă în campania din Bulgaria în 1877 și 1878. Acum după un trecut așa de roditor în fapte, după ce provedința i a dat pe drumul vieții o gingașe consoartă, a alergat, ca să satisfacă sentimentului datorinței de nepot cătra ilustrul său unchiu, pe care îl află însă deja în mormânt. Sperăm că unitatea sentimentelor cătra marele repostat de care este pētruns dl Șaguna, nepotul, și noi, fii sufletesci ai unchiului domniei sale, ne va reuni adeseori, ca să vērșăm câte o lacrimă pe mormântul părintelui comun și binefăcătorului poporului român! — A seară dl Șaguna cu stimabila sa consoartă au fost oaspeții Escel. Sale P. Archiepp. și metropolitului Miron Romanul.

* (Reuniunea Sodalilor Români din Cluj) arangează Maial în favoarea fondului său la 18 Iunie st. n. 1883 în grădina la Stadler, începutul la 6 oare p. m.

* (Necrolog). Dimitrie Stuchirean cleric, cu inimă frântă de durere, în numele său, al părinților, soșrilor, fraților, surorii, nepoșilor, și nepoștelor, aduce la trista cunoscința a tuturor amicilor și cunoscătorilor, moartea cea prea timpurie a soșiei sale iubite, a ficei și mătușei, Raveca Stuchirean născută Popovicu, întēplată în 30 spre 31 Maiu st. v. a. c. în urma unui morb greu și îndelungat.

Remășițele pământesci se vor astruca în 1 Iunie p. m. în cimiteriul bisericei gr. or. din Biertan.

Fiei țerina ușoară și memoria binecuvântată!

Loterie.

Mercuri 13 Iunie 1883.

Sibiu: 62 28 9 58 87

Bursa de Viena și Pesta.

Din 12 Iunie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.30	120.30
Renta de aur ung. de 4%	89.15	89.—
Renta ung. de hârtie	87.15	87.05
Imprumutul drumurilor de fer ung.	138.—	137.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	91.60	91.50
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	113.—	112.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	99.—	95.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	99.75	99.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.70	98.50
Obligațiuni urbariale temeșave de	99.25	99.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina"		100.80
London (pe polița de trei luni)	120.—	120.5
Argint		—
Galbin	5.67	5.67
Napoleon	9.52	9.52
100 marce nemțesci	58.45	58.45